

"ဒီဗီဘီ ဒီဘီတီ"အခြေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို DVB Multimedia Group ကနေ အပတ်စဉ် စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးကာ ဒီဗီဘီ ရုပ်သံလိုင်းမှတစ်ဆင့် ထုတ်လွှင့်ပေးနေတာဖြစ်ပါတယ်။

DVB DEBATE

DVB TV timetable

Sun	19:15	21:00	night repeat
Mon	10:15	15:15	21:00
Wed	10:15	15:15	21:00
Fri	10:15	15:15	21:00

DVB Debate ဟာ အတွေးမြင်အယူအဆများ ဖလှယ်ကာ လွတ်လပ်စွာ သဘောထားကွဲလွဲနိုင်ရန်၊ အပြန်အလှန်နားလည်မှုများ ဖန်တီးတည်ဆောက်ရန်၊ မြန်မာ့အနာဂတ်ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာများကို အဖြေရှာနိုင်စေရန်နှင့် လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားမှုတွေကို လက်ခံပေးနိုင်တဲ့ အခြေအတင်ဆွေးနွေးခြင်း ယဉ်ကျေးမှုပေါ်ထွက်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါတယ်။ အဖွဲ့အနေဖြင့် အခြား မီဒီယာများနှင့် ဆွေးနွေးပွဲ အသင်းအဖွဲ့များကိုလည်း ယခုလို ပွင့်လင်းတဲ့ အခြေအတင်ဆွေးနွေးပွဲများမှာ ပါဝင်လာဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်များ၊ သတင်းဓာတ်ပုံများနှင့် ကာတွန်းများကို ရုပ်သံရိုက်ကူးအပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီ ဒီဘီတီ၏ ဖေ့ဘုတ် စာမျက်နှာနှင့် ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များမှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။ ပြည်တွင်းရှိ အခြေအတင်ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်များကို ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက်လည်း DVB Debate မှာ ရန်ပုံငွေများရှိပါကြောင်း အသိပေးလိုပါတယ်။

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
"How can we stop harassment?"
 ဆိုတာပဲဖြစ်ပါတယ်။

- ❖ မှတ်ချက်ပြုလိုသည်များ၊ အကြံပေးလိုသည်များနှင့် မေးခွန်းများ မေးမြန်းလိုပါက ရုံးချိန်အတွင်း ၀၁ ၂၉၂၇၄၃ သို့ဆက်၍ဖြစ်စေ၊ debate@dvb.no သို့ဖြစ်စေ ဆက်သွယ်၍ အဖွဲ့ဝင်တဦးဦးထံသို့ မေးမြန်းနိုင်ပါသည်။

This week's topic is SEXUAL HARASSMENT

Historical context:

မြန်မာနိုင်ငံဟာ အမျိုးသားတွေလွှမ်းမိုးကြီးစိုးတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံက အစိုးရရုံးဌာန အများစုကို အမျိုးသားတွေကပဲ အုပ်ချုပ်ကြတာပါ။ လွှတ်တော်အမတ်နေရာ (၆၅၉)နေရာရှိတဲ့အနက် လက်တစ်ဆုပ်စာလောက်သာ အမျိုးသမီးတွေက ရကြတာပါ။ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာထွန်းကားတဲ့ရှေးရိုးစွဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ဘာသာရေးဆိုင်ရာဓလေ့နန်းစံတန်ဖိုးတွေဟာ လိင်ပညာပေးရေး ကျား/မ သဘာဝအကြောင်း လွတ်လပ်ပွင့်လင်းစွာဆွေးနွေးရေး စတဲ့အချက်တွေနဲ့ အမြဲတမ်း ဝိရောဓိ ဖြစ်နေရပါတယ်။ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာကျူးလွန်မှုနဲ့ အမျိုးသမီးတွေအပေါ်အကြမ်းဖက်မှုတွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အဖြစ်အများဆုံးလူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတွေဖြစ်ပါတယ်။ တည်ဆဲဥပဒေကလဲ ၁၉ ရာစုမှာ ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်စဉ်ကပြဋ္ဌာန်းခဲ့တဲ့ဥပဒေဖြစ်တာမို့ ခေတ်မမီတော့သလို ရှင်းလင်းသိက္ခာမရှိတဲ့အပြင် အာဏာတည်အောင် အကောင်အထည်ဖော်မှုကလဲ အားနည်းလှပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အမျိုးသမီးတွေ အပေါ်အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု(သို့) လုပ်ငန်းခွင်မှာလိင်ပိုင်းဆိုင်ရာဖော်ကားမှုတွေကနေ ကာကွယ်ပေး နိုင်တဲ့ ဥပဒေ မရှိသလို ကျူးလွန်သူအမျိုးသားတွေအပေါ် ထိထိရောက်ရောက်ဟန့်တားနိုင်တဲ့ဥပဒေရယူလို့လည်း မရှိပါဘူး။ ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေမှာ မုဒိမ်းမှုကို အကျဉ်းလောက်ပဲအမိပျိုယံဖွင့်ဆိုထားပြီး ကျူးလွန်သူတွေအဖို့ ထောင်ဒဏ်(၁၀)နှစ်ထိ ကျခံရတာမျိုးကနည်းပါတယ်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု မရှိသလောက်ဖြစ်တဲ့ တိုင်းရင်းသားဒေသတွေမှာ တိုက်ပွဲတွေဖြစ်တာ၊ နေအိမ်ကနေဖယ်ရှားခံရတာ စတဲ့အကြမ်းဖက်မှုတွေကို အမျိုးသမီးတွေက ခါးစည်းပြီးခံကြရပါတယ်။ အခုတော့ အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်းတွေဟာ မူကြမ်းရေးဆွဲပြီး ဖြစ်တဲ့ အမျိုးသမီးများအပေါ်အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းပေးဖို့ တောင်းဆိုနေကြပြီဖြစ်ပါတယ်။

Facts and Figures

- မြန်မာနိုင်ငံ၏ လွှတ်တော် အမတ်စုစုပေါင်း ၆၅၉ နေရာအနက် နေရာ ၂၀ တွင်သာ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်နေသည်။
- ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံး၏ သတင်း များအရ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ မေလ ဒုတိယပတ် အထိ မုဒိမ်းမှု ပေါင်း ၅၇ ခုမှ ဖြစ်ပွား ခဲ့ပြီး အရွယ် မရောက်သေး သည့် ကလေးငယ် များအပေါ် အဓမ္မ ပြုကျင့်မှု ၁၀ မှု၊ အသက် ၁၀နှစ် အောက် ကလေးများ အပေါ်ကျူးလွန်မှု ၇ မှု ရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။
- ကျားမတန်းတူအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေကို မြန်မာ့အပူ အခြားနိုင်ငံတိုင်းတွင် ပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်ပြီး အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု ဥပဒေကိုလည်း အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်သော ကမ္ဘောဒီးယားတွင် ပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်သည်။

- မြန်မာနိုင်ငံဟာ ၂၀၁၄ ဇွန်လ (၅)ရက်နေ့မှာ စစ်ပွဲအတွင်းလိင်အကြမ်းဖက်မှုပျောက်ရေးကြေညာစာတမ်းကို(လက်မှတ်ရေးထိုး)ထောက်ခံခဲ့တဲ့ (၁၅၀)မြောက်နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။
- ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှာ **Women's League of Burma** အဖွဲ့က တင်သွင်းခဲ့တဲ့ အစီရင်ခံစာမှာ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရတက်လာချိန်ကစလို့ မြန်မာစစ်တပ်ကနေ လိင်အကြမ်းဖက်မှုကျူးလွန်ခံရတဲ့ အမျိုးသမီးအရေအတွက် (၁၀၄)ဦး ရှိခဲ့တယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။
- မြန်မာနိုင်ငံဟာ ၁၉၉၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ (၂၂)ရက်နေ့မှာ အမျိုးသမီးများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမှန်သမျှ ပျောက်ရေးသဘောတူညီချက်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပါတယ်။

Points of view:

"နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးနဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အထောက်အကူဖြစ်စေမယ့် စီမံချက်အသစ်တွေကို အကောင်အထည်ဖော်ပေးသင့်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းငြိမ်းချမ်းဖို့က အရေးကြီးပါတယ်။ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုကို ဟန့်တားဖို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ အားလုံးရဲ့တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။"လို့ Equality Myanmar အဖွဲ့ဒါရိုက်တာ ဦးအောင်မျိုးမင်းက ဆိုပါတယ်။

"အမျိုးသမီးတွေဆိုရင် တန်းတူမဟုတ်ဘဲ တစ်ဆင့်နိမ့်ပြီး ဆက်ခံကြတယ်။ ဒါက မျိုးဆက်တစ်ဆက်ပြီး တစ်ဆက် သမိုင်းနဲ့ချီပြီး ဖြစ်လာခဲ့တာ။ ကျမတို့ခန္ဓာကိုယ်က ဖျော်ဖြေမှုပေးဖို့သက်သက်မှ မဟုတ်တာပဲ။ ကျမတို့ကဘာကြောင့် ခေါင်းငုံ့ပြီးတော့ ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေရမှာလဲ။ ဒီအစဉ်အလာကို ဆန့်ကျင်ဖို့ အချိန်တန်ပြီ။ ဒီလိုဆန့်ကျင်ဖို့ ကျမတို့ချည်းပဲ မတတ်နိုင်ဘူး။ အားလုံးက ပူးပေါင်းပါဝင်မှ လုံခြုံမှုရှိပြီး သာယာဝပြောတဲ့ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ကို တည်ဆောက်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။"လို့ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေး တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ မထားထားကပြောပါတယ်။

"အာဆီယံဒေသတွင်းက တခြားနိုင်ငံအားလုံးမှာ အမျိုးသမီးတွေကို အကြမ်းဖက်မှုကနေ ကာကွယ်တဲ့ ဥပဒေတွေရှိတယ်။ ဒီဥပဒေမျိုးမရှိတာမြန်မာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံပဲရှိတယ်။ အစိုးရကလဲ ဥပဒေမူကြမ်း ရေးဆွဲနေပါတယ်လို့ ပြောလာခဲ့တာ (၃)နှစ်ကျော်သွားပြီ။ တဆိတ်လောက်..အပြောတွေချည်းပဲ လုပ်မနေပါနဲ့ လို့ မေတ္တာရပ်ခံချင်ပါတယ်။"လို့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်ညိုညိုသင်းကဆိုပါတယ်။

"ဖြစ်စဉ် အားလုံးက အခုချက်ချင်း လုပ်ပြီး အခုချက် ချင်းပပျောက် မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ လူတစ်ဦးချင်း ကနေ ကိုယ်ပိုင် အသိဉာဏ်၊ ကျင့်ဝတ်၊ ဘာသာ တရား စတာ တွေနဲ့လိုက်နာ ဆောင်ရွက် ဖို့လိုပါတယ်။ ဝတ်စား ဆင်ယင် မှုတွေ ဘယ်လောက် ပဲ ပွင့်လင်း လာပါစေ၊ လိင်ပညာ မေးဇာတ် ကားတွေ ဘယ်လို ပဲရှိပါစေ။ ပြုသူက သာ အဓိက ကျတယ်။ အာဏာပိုင် တွေ ဘက်က လည်း ပြစ်ဒဏ် ပေးခြင်း တစ်ခုတည်းနဲ့မသွားဘဲ စိတ်ကိုပါ ပြောင်းလဲ ဖို့လိုပါတယ်"ဟု ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စိတ်ပညာဌာနမှ ဒေါက်တာ နီလာကြူက ပြောသည်။

Information links:

- www.un.org/womenwatch/daw/cedaw
- www.womenofburma.org
- www.asafeworldforwomen.org
- www.genderindex.org/country/myanmar
- www.facebook.com/yangonpolice
- www.dvb.no